

pravni običaji. (Naputak za opisane pravnih običaja, koji žive v narodu. Zagreb 1867.) Jugoslovanska akademija znanosti in umjetnosti izdala je njega navod v 4000 iztisih ter ga razdelila med Hrvate, Srbe in Bulgare. Zapisavali pa so pravne običaje duhovniki, učitelji in dijaki. Nabralo se je ogromno gradivo. L. 1874. izdal je Bogišić s pomočjo jugoslovanske akademije knjigo: „Zbornik sadašnjih pravnih običaja u južnih Slovena.“ Ta knjiga obsega 45 tiskanih pol v velicem formatu. Milo se stori človeku, ko vidi, da se v tej knjigi, ki je tako važna za kulturno zgodovino južnih Slovanov, tako malo ali tako rekoč nič ne omenja pravnih običajev slovenskih. Kar smo zamudili, moramo sedaj storiti.

(Konec prihodnjič.)

O pravni terminologiji.

Ausborgen, izposoditi si, na upanje vzeti.

„ (einem Anderen), na upanje dati, izposoditi komu.

Ausbrechen (vom Concourse), razglasiti se.

„ ausgebrochener Conkurs, razglašeni konkurz.

Ausbruch (des Concurses), razglas konkurza.

Ausdrücklich, izrečno.

Ausfertigen, izdelati, sestaviti.

„ eine Quittung, dati pobotnico.

Ausfertigung einer Schrift, odpravek, izdelanje pisma.

„ zweifache Ausfertigung einer Schrift, dvojno izdanje pisma.

Ausfolgen, izročiti.

Ausführung, izpeljava.

Ausgedinge, izgovorjeni vžitek, (kos kruha).

Ausgedinger, vžitka izgovorilec.

Ausgleichen, poravnati se.

Ausland, inozemstvo, tuje dežele.

Ausländer, inozemec, zunajnik, (tujezemec).

Ausländisch, inostranski, tujodeželni.

Auslegen, den Sinn eines Gesetzes, einer Urkunde, iztolmačiti, razložiti pomen zakona ali pisma.

- Auslösen, eine verpfändete Sache, rešiti zastavljeno stvar.
Auslösung, odkup, rešenje.
Ausnahme, izjema.
Ausnahmsweise, izjemno.
Ausufer, izklicovalec.
Ausrufspreis, izklicna cena.
Aussage der Zeugen, izpovedba prič.
Aussteller eines Wechsel, izdatelj mejnice.
Aussteuer, dota.
Auswahl, izbor.
Auswanderer, izselnik.
Ausweisen, izkazati.
Ausweislosigkeit, brezizkaznost.
Auszeichnen etwas in den öffentlichen Büchern, vpisati kaj v
javne knjige.
Auszeichnung, vpis.
Ausziehen, preseliti se.
Ausziehstreitsachen, prepiri o preselitvah.
„ Verfahren in A., postopanje pri prepirih o preselitvah.
Äussern, izreči se.
Äusserung, izrečenje.
„ Jemarden etwas zur Aeusserung zustellen, komu kaj
dostaviti (k izrečenju), da se se izreče o stvari.

B.

- Baar, gotov, v gotovini.
Baarschaft, gotovina.
Bank, banka.
Bau, stavba, zidanje.
„ einen vorhaben, zidanje nameravati.
„ -Bewilligung, zidanja dovoljenje.
„ -Führer, zidalec.
„ -Gebrechen, zidanja hibe, stavbne hibe.
„ -Gegenstand, predmet zidanja.
„ -Herr, zidatelj.
„ -Kostenüberschlag, stavbe proračun.
„ -Ordnung, stavbeni red.
„ -Stätte, zidališče.

Bau-Streitigkeit, stavbni prepír.

„ -Unternehmung, stavbno podvzetje.

„ -Verboth, zidanja prepoved, (izdati).

„ -Werber, prošnik za dovoljenje stavbe.

„ -Wesen. staviteljstvo, (zidateljstvo).

Beanständen, sumničiti kaj, za sumljivo izreči, izvrečiti.

„ beanständete Waare, izvrženo blago.

„ eine Rechnung, izreči očitke proti računu.

Beantworten, odgovoriti.

Beaugenscheinigen, ogledati.

Beaugenscheinigung, ogled.

Bedacht, ozir.

„ nehmen, ozir jemati.

Bedenken, sumnja.

Bedenklich, sumljiv.

Bedenken, pomisliti si.

Bedingen, pogoditi si.

Bedingt, pogojno.

„ unbedingt, brezpogojno.

Bedingung, pogoj.

Bedingnissweise, pogojno.

Beeidigen, zapriseči koga, v prisego vzeti.

Beeidiget, zaprisežen.

Beeinträchtigen, kratiti koga.

Beeinträchtigung, kratenje.

„ ohne B. der Rechte einer Person, — ne da bi se kratile pravice komu.

Beendigen, dokončati, dovršiti.

Beendigung, dokončanje, dovršenje.

Beerben, dedovati za kom.

Befangen, pristranski.

Befangenheit, pristranost.

Befestigen, vtrditi.

Befestigung, vtrjenje.

Befrachten, obtovoriti.

Befrächter, tovorodajnik.

Befrachtung, obtovorjenje.

Befund, mnenje.

Beglaubigen, poveriti.

Behaupten, trditi.

Behelf, pripomoček.

Beibringen, donesti.

„ die Beweismittel, donesti dokazila.

Beilage, priloga.

Beilegen, priložiti.

Beisatz, dostavek.

Beiurtheil, medsodba.

Beiwohnen, fleischlich Jemanden, telesno se združiti.

Beklagter, toženec, (toženi).

Belang, pomen, važnost.

„ eine Sache v. B., pomenljiva stvar.

Beleg, dokaz.

Belehen, fevd podeliti.

Bemängeln, eine Rechnung, očitati zgreške računu.

Bemängelung, očitanje zgreškov.

Berechtigten, opravičiti koga.

Berechtigter, opravičenec.

Berechtigung, opravičenje.

Berg-, rudarski.

„ -Amt, rudarski urad.

„ -Bauverbot, prepoved rudarjenja.

„ -Gerichtsbarkeit, rudarsko sodništvo.

Bericht, poročilo.

„ Valuta nach Bericht, valuto po naznanilu.

Berufender, prizvalec.

Berufungs-, prizivni.

„ -Behörde, prizivna, presojna oblast.

„ -Instanz, prizivna instanca.

„ -Schrift, prizivni spis.

„ -Werber, prizivnik.

Berühmung, hvaljenje.

Beschädigen, oškoditi.

Beschädiger, oškodovalec.

Beschädigter, poškodovalec, poškodovani.

Beschädigung, poškodba.

Beschaffenheit, kakovost.

Bescheid, odlok.

Bescheinigen, pismeno potrditi, površno izkazati.

Bescheinigung, pismeno potrdilo, površna izkazba.

Beschenken, obdariti koga.

Beschenkter, obdarjenec, obdajeni.

Beschenkung, obdaritev.

Beschlag, zaplenjenje, zapečatenje, prepoved, zadržba.

„ etwas mit Beschlag belegen, zapleniti, zapečati, zadržati.

Bechuldigen, obdolžiti.

Beschuldigung, obdolženje.

Beschwerde, pritožba.

Beschwerdeführer, pritožnik.

„ -Führung, pritoževanje.

„ -Schrift, pritožni spis.

Beschwerde-Zug, pritožbe pot.

Beschweren, obtežiti.

„ durch eine Verfügung beschwert sein, čutiti se žalje-
nega po kaki naredbi.

Beschweren, der beschwerte Theil, obtožena, žaljena stranka.

Beschwerender Umstand, obteževalna okoliščina.

Beschwören, priseči, s prisego potrditi.

Beseitigen, odstraniti.

Besitz, posest.

Besitz-, posestni.

„ -Anfall, posestni pripad.

„ -Anschreibung, prepis posesti.

„ -Ergreifung, nastop posesti.

„ -Fähigkeit, sposobnost k posesti.

„ -Recht, posestna pravica.

„ -Störung, motenje posesti.

„ -Streitigkeit, posestni prepir, prepir o posesti.

Besitzer, posestnik.

Besitztum, (Besitz), posestvo.

Bestand, najem, zakup.

Bestandgeber, raboprodajniki, najemodajnik.

„ -Vertrag, rabokupna, raboprodajna pogodba.

„ -Zins, rabokupnina.

Bestehen, obstajati.

- Bestehend, obstoječ.
Bestimmen, določiti, vstanoviti, odločiti.
Bestreiten, pobijati.
Betracht, ozir.
Betrag, znesek.
Betreiben, pognati.
Betreibung, pogon.
Betreibungsgesuch, prošnja za pogon.
Bevollmächtigen, pooblastiti.
Bevollmächtigter, pooblaščenec.
Bevollmächtigung, pooblaščenje.
Bevollmächtigungs-, pooblastivni.
 " -Vertrag, pooblastivna pogodba.
Bevormunden, varstvo imeti nad kom, varstvovati nad kom.
Bewahren, hraniti.
Beweggrund, uzrok, razlog.
Bewegliches Gut, premakljivo blago, dobro.
Beweis, dokaz.
 " Beweis und Gegenbeweis, dokaz in protidokaz.
 " Beweismittel, dokazilo.
Beweis-, dokazni.
 " -Art, način dokaza.
 " -Urkunde, dokazno pismo.
 " -Einrede, dokazni odgovor.
 " -Führer, dokazovalec.
 " -Führung, dokazovanje.
 " -Gegenstand, dokaza predmet.
 " -Last, breme dokaza.
 " -Mittel, dokazno sredstvo.
 " -Regel, dokazno pravilo.
 " -Schrift, dokazni spis.
 " -Verfahren, dokazno postopanje.
Beweisen, dokazati.
Bewilligung, dovoljenje.
Bezeugen, pričati.
Bezogener eines Wechsel, potezovnik v mejnici.
Billig, primerno.
Billigkeit, primernost.

Bodenzins, zemljiščina.
Bodmereivertrag, pomorski zajem.
Borggeber, upodajnik.
Borgnehmer, upojemnik.
Börse, borza.
Börse-, borzni.
„ -Curs, borzni kurz.
Börsenmässig, poborzni.
Bruch eines Vertrages, prelom pogodbe.
Bruderlade, rudarska bratovščina.
Bürge, porok.
Bürgen, biti porok za koga.
Bürgschaft, poroštvo.
Bürgschaftsurkunde, poroštveno pismo.
Busse, globa.

C.

Caduc, zapadno.
Capital, glavnica, kapital.
Cassation, kasacija, ovrženje.
Cassationshof, kasacijski dvor.
Causal-Gericht, kavzalna sodnija.
Caution, kaucija, zagotovščina.
Cedent, cedent, odstopnik.
Cediren, cedirati, odstopiti.
Cession; cesija, odstopno pismo.
Cessionär, cesijonar, tirjavojemnik.
Cessus, cesus, prepuščenec.
Civil-, civilno.
„ -Recht, civilno pravo.
Clausel, klavzala, pristavek.
Codicill, kodicil.
Compensation, kompenzacija, pobot.
Compensationsrecht, pravica do pobota, pobotna pravica.
Competent, kompetentni, pristojni.
Competenz, kompetenca, pristojnost.
„ -Konflikt, prepir o kompetenci.
Compromis, kompromis.

Concurs, konkurz.

„ -Eröffnung, razglašenje konkurza.

„ -Gläubiger, konkurzni upnik.

„ -Masse, konkurzna masa.

„ -Verhandlung, konkurzna obravnava.

Consens, konsenz, privolitev.

Conto, konto, račun.

„ corrent, kontokorent.

Contumaz, kontumacija.

„ -Erkenntnis, kontumačna rzsodba.

Curand, kurand.

Curatel, kuratela.

Curatelsenthebung, kuratele odvzetje.

„ -Dekret, kuratele dekret.

„ -Rechnung, kuratelni račun.

„ -Verhängung, stavljenje pod kuratelo.

Curator, kurator.

(Dalje prihodnjič.)

Raznosti.

(Književnost.) Die Concurs-Ordnung erläutert durch die Spruchpraxis sammt allen Durchführungsverordnungen und den Bestimmungen über den Genossenschafts-Concurs etc. von Dr. Anton Richl, Advocat in W. Neustadt (velika 8° Manz'sche k. k. Hofverlags- und Universitäts-Buchhandlung 1882.) izhaja v 6—7 zvezkih po 50 kr.

Dr. Anton Richl naši praktiki že dobro poznajo. On je namreč leta 1829. izdajal „Das a. b. Gesetzbuch erläutert durch die Spruchpraxis des k. k. Oberst. Gerichtshofes bis 1829. in s tem praktičnemu pravniku dober pripomoček na roke dal, da rzsodbe najvišjega sodnega dvora, ki zadevajo ukaze o. d. z., lahko in hitro najde, ker je k vsakemu ukazu pristavil rzsodbe najvišje sodnije, ki so do takrat izšle in ki dotični paragraf zadevajo. Na tak način je izdavitelj te rzsodbe za komentar porabil. Tudi je pa pri vsakem paragrafu ozir jemal na literaturo in opozarjal na legislatorične spremembe.

Ravno v tem smislu in na tak način je njegovi sedaj izhajajoči konkurzni red sestavljen.

V isti zalogi je ravnokar tudi izšlo:

Handbuch für den Manipulations- und Administrationsdienst bei den k. k. Bezirksgerichten, zusammengestellt von Dr. Filipp Mieteis, k. k. Bezirksrichter. Velja 2 gld. 20 kr.